

25 Aralık 2009

**EMCOL**  
**YÖNETİM KURULU TOPLANTISI**  
**Toplantı tutanağı**

EMCOL toplantısı EMCOL toplantı salonunda 25 Aralık Cuma saat 14:30 de aşağıdaki gündemle başlamıştır.

- 1) EMCOL Proje çalışmaları (Göl, ESONET, EMSO, HYPOX çalışmaları)
- 2) Symposium ve Eğitim Kursu
- 3) EMCOL Laboratuvar çalışmaları
- 4) Yeni Karot ambarı inşaatı
- 5) Diğer konular

**1) Proje çalışmaları (ESONET, EMSO, HYPOX)**

Göl Grubu çalışmaları:

1) 18-28 Mayıs 2009 tarihlerinde Umut Barış Ulgen, Sena Akçer ve Dursun Acar Acıgöl (Denizli) ve Bafa Gölü'nden (Muğla) alınan karotlar MSCL ve XRF Karot Tarayıcı ile analiz edilmiştir. Acıgöl ile ilgili çalışmaların EMCOL laboratuvarlarında yapılabilecek kısmı tamamlanmış, ve raporu yazılarak destekleyici Alkim firmasına bir hafta önce teslim edilmiştir. Bu çalışmanın amacına ulaşması ve yayınlanması için 3-4 adet C-14 yaş tayinine ve XRD mineralojik analizlere ihtiyaç vardır. Bunun için örnekleme çalışmaları devam etmektedir.

2) Bonn Üniversitesi ile birlikte yapmış İznik Gölü'nde olduğumuz çalışmada geçen Eylül ayında 14m'ye varan uzunlukta karotlar alınmıştır. Bu çalışmaya EMCOL'den Umut Ulgen ve Sena Akçer katılmıştır. Bu karotların MSCL ve X-Işınları radyografisi EMCOL Karot Analiz laboratuvarında yapılmıştır. Aralık ayı başında açılan karotların Alman ekiple birlikte tanımlamaları yapılmıştır. Karotların en uzunlarında 5-6 cm kalınlıkta bir volkanik kül tabakası görülmüştür. Bu tabaka muhtemelen Marmara Denizi'nde de görülen 22 bin yıl önceki Santorini volkanik kül tabakasıdır. MSCL analizleri glacial-Holosen geçişini çok iyi bir şekilde göstermektedir. EMCOL'ün kısa sürede XRF karot tarayıcı analizlerini tamamlayarak bir yayın hazırlaması gerekmektedir.

3) Van Gölü ile ilgili ICDP Paleovan projesinin bilimsel bir toplantısı Bonn'da 28-29 Ocak'ta yapılacaktır. Bu toplantıya Namık Çağatay'ın katılması düşünülmektedir.

ESONET projesi:

1) ESONET "All Regions Workshop" Çalıştayı EMSO projesi ile ortaklaşa 5-7 Ekim 2009 Paris'te yapılmıştır. Bu toplantıda değişik denizlerde deniz tabanı gözlem evi altyapısı ile ilgili bilgiler verilmiştir. Marmara Denizi ile ilgili yapılan çalışmaların sunumu Namık Çağatay tarafından yapılmıştır.

2) ESONET Yönetim Kurulu toplantısı 3 Aralık 2009'da Amsterdam'da yapılmıştır. Bu toplantıda projenin finans durumu, EMSO'nun ileride olası yönetim yapısı konusunda bilgiler verilmiştir. Projede son yıl için bazı iş paketlerinde %15 e varan kısıntıya gidilecektir. Bu durum büyük payını ESONET Marmara-DM projesinden alan EMCOL'ü fazla etkilemeyecektir.

Üçüncü yıl raporu çalışmalarının hemen başlaması gerekmektedir. Bununla ilgili Ocak ayı ortasında bir gün Paris'te bir toplantı yapılacaktır. Bu toplantıya geçen yıl olduğu gibi Umut

Ulgen katılacaktır. Rapor hazırlama aşamaları şu şekildedir: a) 15 Ocak a kadar WP liderlerinin ilk aktivite raporlarını vermeleri gerekmektedir, b) 1-15 Şubat tarihinde her ortak kurumun aktivite raporları beklenmektedir, c) 16-28 Şubat gelecek altı aylık dönem için WP aktivite programı, ve d) 1-20 Mart arasında her ortak kurumun finans raporu beklenmektedir.

#### *ESONET Marmara-DM projesinin deniz çalışmaları*

1) RV Urania MARMARA-2009 seferi: Bu sefer 24 Eylül - 10 Ekim tarihleri arasında yapılmıştır. Seferde EMCOL'den Naci Görür, Remzi Akkök, Sinan Özeren, Dursun Acar, Namık Çağatay, Ümmühan Sancar, Umut Ulgen ve Demet Biltekin katılmıştır. Sefer boyunca Marmara Denizi tabanında değişik lokasyonlara OBS ve Piezometreler ile İzmit Körfezi girişine SN-4 istasyonu yerleştirilmiştir. Ayrıca karotlar alınmıştır. SN-4 istasyonunun yerinin ayrıntılı bir etüdü yapılmıştır. 1999 kırığının buraya kadar uzadığı, ve burada fay boyunca metan çıkışının olduğu izlenmiştir.

2) RV Le Suroit MARMESONET seferi: 3 Kasım- 14 Aralık arasındaki bu seferin değişik ayaklarına Namık Çağatay, Sinan Özeren, Ziyaddin Çakır, Caner İmren ve Dursun Acar katılmışlardır. Bu seferde fay boyunca akışkan çıkışlarının bulunduğu yerlerin ayrıntılı batimetrik ve üç boyutlu sismik etüdüleri yapılmıştır. Tekirdağ Çukurluğu'nda Kuzey Sınır Fayı boyunca yeni gaz çıkışları saptanmıştır. Ayrıca yaklaşık 1 ay süre ile bubble meter Çınarcık Çukurluğu GD'na kounşlandırılmıştır. Sefer bitiminde 15 Aralıkta Fransız Sarayında yaptığımız basın toplantısı medyada büyük ses getirmiştir.

3) Namık Çağatay (ITU, Turkey) ESONET eleman değişimi programı kapsamında Fransa'da College de France'da (Aix en provence) 6-11 Eylül 2009 tarihleri arasında Marnaut seferi sırasında alınmış karotlar üzerinde çalışmalarda bulunmuştur. Karot çalışmalarının amacı; fay aktivitesine bağlı akışkan ve deprem kayıtlarının araştırılmasıdır. Çalışmaya Pierre Henry (CNRS, CEREGE), Tiphaine Zitter ((CNRS, CEREGE), Celine Grall (PhD student, CNRS, CEREGE) and Ioanna Bouloubassi (CNRS, LOCEAN) katılmışlardır.

#### EMSO Projesi:

a) "All Regions Workshop" (çalıştay) ESONET projesi ile ortaklaşa 5-7 Ekim 2009 Paris'te yapılmıştır. Burada projenin Marmara Denizi ayağı ile ilgili yapılan çalışmalar sunulmuştur. Bu toplantıya TUBITAK'tan Semih Ergintav'da stratejik komisyon üyesi olarak katılmıştır.

b) EMSO'nun yönetim kurulu toplantısı Venedik'te 25 Eylül 2009 tarihinde yapılmıştır. Bu toplantıda 18 aylık rapor yazımı ve her EMSO bölgesel altyapı çalışmaları ile ilgili bilgiler verilmiştir.

c) EMCOL 18 aylık raporun kendi bölümünü zamanından önce ve çalışmaları tatminkar bir şekilde yaparak teslim etmiş ve bu konuda proje koordinatörlüğünden övgü almıştır. Raporun hazırlanmasında Sena Akçer'in büyük yardımları olmuştur.

d) EMSO proje koordinatörlüğü tarafından EMSO yönetim yapısı için alternatif yönetim yapıları geliştirilmiş ve ortak kurumların görüşlerine sunulmuştur.

e) EMSO'nun Marmara Denizi ayağını oluşturmak için DPT proje teklifi hazırlama çalışmalarımız devam etmektedir.

### HYPOX projesi

- a) Hypox projesinin Karadeniz seferi İstanbul Boğazı açıklarındaki bölgede RV Arar gemisi ile 10 Ekim 20 Ekim tarihleri arasında yapılmıştır. Bu sefere EMCOL'den Namık Çağatay, Umut Ulgen, Emre Damcı, Zeynep Erdem, Dursun Acar katılmışlardır. Sefer de EMCOL sismik cihazı ile değişik hatlardan sismik kayıtlar ve çok sayıda karot alınmıştır. Bu seferin raporunun en kısa zamanda yazılması gerekmektedir. Karot çalışmaları ile hypoxia tarihçesini incelenmesi Zeynep Erdem'in tez konusu olacaktır. Sefere Almanya Max Planck Mikrobiyoloji Enstitüsünden ve Ukrayna Sivastopol biyoloji enstitüsünden iki grup katılmış; alman grup su sütununda CTD ve biyojeokimyasal ölçümle, Ukrayna ekibi çökellerde biyolojik örnekleme yapmışlardır.
- b) Deniz çalışmamız 22 Kasım 2009 tarihli Milliyet gazetesinde haber olmuştur.
- c) EMCOL'ün projede yaptığı çalışmaları (özellikle 4 ve 6 iş paketlerinde) özetleyen 9. Ay raporu yazılarak Aralık ayı başında koordinatörlüğe teslim edilmiştir.
- d) WP4 ile ilgili olarak Karadeniz'in yakın jeolojik tarihçesi ve paleoşinografisi ile ilgili bir raporun Ocak başında hazırlanması gerekmektedir. WP4 lideri olarak bu raporun ortaklara gönderilerek diğer proje bölgeleri ile ilgili benzer raporlar istenecektir.
- e) Hypox projesinin ilk yıllık toplantısı İTÜ Taşkışla binasında 22-26 Mart 2010'da yapılacaktır. Bunu için Mimarlık Fakültesi ile yazışma yapılmış ve toplantı salonları ayrılmıştır. Yeni yılda organizasyon çalışmaları hızlanacaktır.

### **3. Sempozyum ve Eğitim Kursu**

- a) 17 Ağustos 2009 da İTÜ Maden Fakültesi'nde "10th Anniversary of 17 August 1999 Izmit Earthquake: An overview of the research in the Sea of Marmara region over the last 10 years" konulu bir Sempozyum yapılacaktır.
- b) Sempozyumu takiben 18-19 Ağustos 2009 tarihlerinde ESONET projesi tarafından desteklenen "Seafloor Observation Techniques for Marine Geohazard Monitoring" konulu bir Eğitim Çalıştayı yapılmıştır. Çalıştay ESONET yetkilileri tarafından çok başarılı bulunmuştur

### **5. EMCOL's Labs and Field Facility**

#### Karot Analiz Laboratuvarı:

Itrax Core Scanner bakım sözleşmesi Cox Analytical Services ile HYPOX proje bütçesinden yenilenmiştir. Eylül ayında firma bakımını yaparken detektör de hata tesbit etmiş ve detektörü tamir için götürmüştür. Tamir edilinceye kadar yeni ödünç bir detektör gönderilmiş; ancak gümrükten çekilmede güçlükler yaşanmış ve sonuç olarak detektör geri gönderilmiştir. Ocak içerisinde Cox Analytical'ın ödünç detektörü bir elemanıya getirip monte etmesi beklenmektedir.

### **6. Yeni Karot ambarı, laboratuvarı ve arazi ekipmanı sahası**

Maden Müh. Bölümü laboratuvarlarının arkasındaki alanda 12X6 m ebatlarındaki yeni Karot ambarının inşaatı devam etmektedir. İnşaatın iki hafta içerisinde tamamlanması düşünülmektedir.

## 8. Diğer konular

1. Tsunami deneyi için 10 m uzunluğunda, 1.5 m derinliğinde ve 15 cm eninde camdan bir tank yapılmaktadır. Bunun için Türkiye Şişe Cam Fabrikalarından cam Dr. Eşref Aydın'ın katkılarıyla bedava temin edilmiştir. Bu tank İnşaat Mühendisliği Bölümü Hidrolik laboratuvarında kurulacaktır.
2. EMCOL ofisindeki öğrenci bilgisayarlarının kapasiteleri artırılmaktadır. Ayrıca serrer olarak bir bilgisayar kurularak tüm verilerin depolanması ve web serveri olarak kullanılması sağlanmaktadır.

### 2. EMCOL 2009 makaleleri

1. **Çağatay, M. N.**, Eriş, K., Ryan, W.B.F., **Sancar, Ü.**, Polonia, A., **Akçer, S. Biltekin, D.**, Gasperini, L., **Görür, N.** Lericolais G., Bard, E. 2009. Late Plietocene-Holocene evolution of the northern shelf of the Sea of Marmara. *Marine Geology*, 265: 87-100.
2. **Görür, N.**, **Çağatay, M.N.**, 2009. Geohazards rooted from the northern margin of the Sea of Marmara since the late Pleistocene: a review of recent results. *Natural Hazards*. DOI 10.1007/s11069-009-9469-x
4. Bourry, C., Chazallon, B., Charlou, J-L, Donval J.P, Ruffine, L., Henry, P., Geli, L., **Çağatay, M.N.**, Sedat, İ, Moreau, M., (2009). Free gas and gas hydrates from the Sea of Marmara, Turkey: Chemical and structural characterization. *Chemical Geology*, 264, 197–206
5. Melinte-Dobrinescu M.C., Suc J-P, Clauzon G, Popescu S-M, Armijo R, Meyer B, Biltekin D, **Çağatay MN**, Uçarkuş G, "el Jouannic G, Fauquette S, Çakır Z (2009). The Messinian Salinity Crisis in the Dardanelles region: Chronostratigraphic constraints. *Paleogeography, Paleooceanography, Paleoclimatology*, 278, 24–39
6. Boes, X., Moran, S.B., King, J., **Çağatay, M.N.**, Hubert-Ferrari, A., 2009. Record of large earthquakes in lake sediments along the North Anatolian Fault, Turkey. *J. Paleolimnology*. DOI 10.1007/s10933-009-9376-x.

### Uluslar arası Kitap İçinde Bölüm:

- Çağatay, M.N.** Balkıs,N., **Sancar, Ü.**, **Çakır, Z.** ve diğ. (2009). Sediment Geochemistry Atlas of the Sea of Marmara and its importance in pollution and ecological studies. In: Özerler, M. and Sayın, E. (eds.), *The Role of Climatic and Anthropogenic Changes in Marine Ecosytems, Ecosystems'07*, Izmir – Turkey, pp. 165-182.

### Diğer uluslararası makaleler

- Çağatay, M.N.**, Geli, L. and Marmara-DM Partners, 2009. The ESONET Marmara-DM project. *ESONEWS*, The Newsletter of the European Sea Observatory Network of Excellence, Volume 3, Issue 1, pp. 5-8.

Toplantı saat 15:15'de sona ermiştir.